

Jesus M. Garayo

ELAko kidea

Nekazal ikerketa. Beharrezkoa den zerbitzu publikoa

■ Azken egunotan Natur Inguru-nearen Ikerketa eta Antolaketa Zuzendaritzapean (Industria, Nekazaritza eta Arrantza Saila) dauden Nekazal Ikerketarako zentroen (Arkauteko Cima eta Derioko Sima) pribatizazioaren berri ofiziala eman zaie bertako langileei. Pribatizazioak Azti EA entresara pasatzea suposatuko du. Erabaki hau maiatzaren 16an Eusko Legebiltzarraren onarpena jasotzeko aurkeztua izango den Euskal Nekazaritzarako Estrategi Planaren (PERV 97-2000) barruan kokatu beharra dago.

Alde batetik, erabaki hauek iker-tailerik ez zegoen aditu talde baten artean hartu dira. Bestetik, ikerketa zerbitzuak Azti EAra transferitzearen erabakia Industria, Nekazaritza eta Arrantza Sailburuak 1996ko ekainaren 6an agertu zuen, hau da, adituek lana bukatu baino lehen eta inolako ondorioz agertu gabe. Aspektu horiek alde batera utzita, ondoko hausnarketak egin nahi ditugu:

1. Ikerketa lantokietako langileen artean egindako inkestaren emaitzen arabera, gehiengoak Administrazio Orokorren zerbitzuen artean nekazal ikerketari dagokion antolaketa ez dela egokiena uste du. Hala ere, egin beharreko aldaketak Administrazio baretik egin beharko liratekeela uste dute ere. Langilegoari dagozkion aldaketak 6/1989 uztailaren 6ko Euskal Funtzio Publikoko Legean agertzen dira, bertan, ikerketa langileen berezitasunei egokitzeko arau espezifikoak ezartzearen aukera ematen baitu. Beste aldetik, ikerketa zerbitzu publikoen erregulazio estatutarioaren adibideak badaude, adibidez: Consejo Superior de Investigaciones Cientificas (CSIC) eta Institute Nationale de Recherches Agronomiques (INRA). Aipatutako hauek erreferentzi bezala hartu ditzakegularik.

2. PERVn administrazioan dauden gogortasunak ekiditeko egokitasuna aipatzen da, baina ez da identifikazio eta zehaztasunik eskeintzen. Ikerketaren zerbitzu publikoak elkarte publiko batera transferitzeak nekazal ikerketarako baliabide publikoetarako kudeaketaren pribatizazioa suposatzen du. Horrela, zerbitzu publikoaren funtzioa murriztu egingo da, kanpoko finantziaketa jasotzen

Elkarte publiko batekiko konbergentziak ez ditu nekazal ikerketarako zerbitzu publikoen arazoak eta erronkak konponduko: bertan garatzen diren ekintza intelektualei egokitutako antolaketa egiturak ezartzeko beharra, hain zuzen

duen ikerketa soilik burutuko da (errentagarria dena, hain zuzen), eta sektore txikietatik edo nekazaritzako interesa orokorretatik eskatzen den ikerketa ez da egingo, defizitarioa edo epe luzerako errentagarria izango delako.

Neurri guzti hauek gaur egungo joera orokorraren barnean kokatu behar dugu: *galerak eta irabaziaz* oinarritutako dituzten balore ekonomikoak eta konpetibitateari lehentasuna ematea, esplotakuntza ertain eta txiki eratzeko euskal nekazaritzaren egitura erabat ahaztuz.

3.- Ikerketa lantoki publikoak Azti EAn sartzea eta Administrazioa hobetzeko legebiltzarrak

onartutako neurriak (Administrazio Publikoa hobetu eta arrazionalizatzeko batzordearen bitartez) kontzeptu kontrajarriak dira. 15. neurrian zera zehazten da: elkarte publikoak sortu ahal izango dira merkatu guneetan mugitzea ahalbideratzen duen eskari ekonomikoa duten zerbitzuetan.

Euskal nekazaritzako gaur egungo egitura kontutan hartuta, ez dago aukerarik ikerketa hori eskatu eta ordaindu ahal izateko.

Konklusio gisa, elkarte publiko batekiko konbergentziak ez ditu nekazal ikerketarako zerbitzu publikoen arazoak eta erronkak konponduko: bertan garatzen diren ekintza intelektualei egokitutako antolaketa egiturak ezartzeko beharra, hain zuzen. Beraz, talde parlamentarioei zera eskatu nahi diegu: Euskal Funtzio Publikoko Legean aurreikusten den ikerketa zentroetako langileentzat erregimen zehatzaren garapena kontutan hartzea eta esparru estatutarioaren tramitazioa prozesuan bultzatzea. Horrela, ikerketa zerbitzu publikoen (nekazaritza barne) funtzionamendua koherenteki arautu, ikerketa zerbitzuek programak garatzeko eta finantzabideak lortzeko behar duten antolaketa autonomiarako egitura egokiz hornitu eta kontrola eta jarraipenerako mekanismoak ezarriko lirateke. ■

Artikulu hau Natxo Perez de Anuzitak (LAB), Teresa Martinek (ESK), Ernesto Ortizek (CCOO) eta Gregorio Porcelek (ELA) ere sinatzen dute.

Jexuxmari Zalakain

Porrotak

E lejalde harrapatu, Oskar Barrenas atze-man eta Ooreretako bonba-kotxea leher-tarazi zutenen, hiruretan, ETaren porrotaz mintzatu zen Mayor Oreja. Atutxak aldizka egiten duen bezalaxe, garai batean Martin Villak egiten zuen moduan. Ekintzaile batek Zierbenan asmatu zuenean, aldiz, ez zuen arrakasta aipatu eta, Arakako koartelean, ustezko okin pare batek, opilaren orde, zartagailuak barneratu zituzte-nean ere ez. Ez dut uste, halakoetan, porrota- edo arrakasta-kontzeptua erabiltzea egokiena denik baina, edonola ere, kontzeptuei muzinik ez egi-tearren, hemen porrot bakarra gatazkari irten-bide justu bat ematen ez saiatzean dago; eta arrakasta, herriak herri (edo norberak nor) izaten jarrai dezan amorerik ez ematean. Hortik aurre-ra, hitzontzien jario ergela da.

Ez dakit nik gure artean ere ez ote ditugun gauzak porroten eta arrakasten arabera neur-tzen, zeren ez dugu ezer aurreratu edo leku berean gaude esaten denean, horren susmoa hartzen diot. Soilik geldi dagoenak esan dezake hori. Ba-dabilenak gelditzen zaionari erreparatzen dio eta ez du holako sentsaziorik. Maratoia egokitu zaigu euskal herritarroei eta, helburu materialak lortu ezean, geure buruak helbururantz abiatu-rik ikustean dago koska. Eta horrek aldatu bagaitu, gustura.

Ioseba Igarabide

Marconi

E hun urte pasa omen gizon honek uhin bidez soinu, ahots, edo isiltasunari mu-gak gairiditzeko ahalmena eta aukera eman zionetik, eta ehun urte mende bat direnez, ospatu dezagun urtebetetzea. Oro har, onerako izan delakoan. Prudentxi eta Bartolo ez zaizkigu gaurkoan ere ados jartzen, eta bata boterearen egin den eta egiten den erabilpena salatu nahi duen bitartean, besteak askatasun haizeak ere harrotu dituela dio. Erabileraren kontuak horie-kek; Hitler, Mussolini eta Francoren mezu bel-dugarriei Radio Pirenaica izkutuan entzuten zutenen poza alderatu behar. Gautier Casase-caren bukatu ezineko irratirak edo Machi-nen *Angelitos negros*. Dena den, uhinek zabaltzen dutena menperatzea izan da, da eta etorkizunean ere izango da agintean dauden erroka. Uhi-neratu behar den informazioa, iritzia eta abar erabat kontrolatu nahian. Askatasun informati-boia maite dugunoi dagokigu hori horrela izan ez dadin. Mendea pasa zaigu, irratizaleok, eta irra-tiak bizirik jarraitzen du, nahiz irratirak libre eta euskaldunak askatasun osoarekin bizitzeko ora-indik oztopoak gairiditu behar. Nafarroan irratirak euskaldunak bigarren mailakoak ditugu. Legez-tatu gabe, behin-behineko egoera kaskarrean eta Nafarroa osoa estali gabe. Arazo ekonomikoak direla medio, baliabide eta ahalmen gutxiarekin. Beraz, Marconik tramankulu hau asmatu zue-nean ez dakit zer pentsatzen zen, baina ordualde ederrak kendu dizkio gizartearen loari.

L A P h I T Z A

